



ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Аудіовізуального мистецтва та заочного навчання	Рівень вищої освіти	перший
Кафедра	АВМ	Рік навчання	4
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	практична
Спеціальність	021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво	Семестри	5

Аналіз та інтерпретація творів сучасного мистецтва Семестр V (осінь 2021) 01 вересня — 17 грудня

Викладач



Катерина ШАУЛІС, кандидат мистецтвознавства, доцент.

Е-mail	kzhernoklova@gmail.com
Заняття	Понеділок 10:45–12-20, (ауд. 202- 2 корпус) – лекції та практичні
Консультації	дистанційно: у телеграм щодня з 9-00 до 18-00 очно: понеділок 12-20 у холі бібліотеки
Адреса	к. 209, поверх 2, корпус 3, вул. Мистецтв 11
Телефон	0660980265 (особистий номер)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями студенти можуть комунікувати з викладачем за допомогою груп у Телеграм та Фейсбук, а також за допомогою електронного листування. З Понеділка по П'ятницю з 9-00 до 18-00, допустимі короткі консультації у стінах академії до чи після пари. Під час звернення, студент обов'язково має вказати своє прізвище, ім'я рік навчання та академічну групу.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ Альбоми, підручники з історії образотворчого мистецтва, ілюстративний матеріал згідно тем курсу, сайти провідних музеїв світу, України, Харківського художнього музею.

Методичне забезпечення: Аналіз и интерпретация произведения искусства: уч. пособие / Н.А. Яковлева, Е.Б. Мозговая и др. – М., 2005.

НЕОБХІДНЕОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Музеї Ватикану - m.museivaticani.va

Галерея Уффіці (Флоренція) - uffizi.it

Лувр - louvre.fr/en/visites-en-...

Британський музей - britishmuseum.org

Музей Прадо - museodelprado.es/the-collect..

Музей мистецтв ім. Ханенків, Київ khanenkomuseum.kiev.ua

Музей східного і західного мистецтва, Одеса museum.odessa.ua

Національний художній музей України old.namu.kiev.ua

Національний музей ім. Шептицького у Львові nml.com.ua

Харківський художній музей artmuseum.kh.ua

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Мета курсу полягає у набутті базових знаць та умінь в області аналізу та інтерпретації творів сучасного мистецтва. Курс передбачає здобуття студентом специфічних умінь і знань, а також певного досвіду їх практичного застосування у відповідній галузі професійної діяльності.

Має забезпечити набуття визначених освітньою програмою компетентностей (ЗК02. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій; ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності; ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність); ЗК08. Здатність працювати у команді; ЗК09. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; ЗК013. Навички міжособистісної взаємодії; ФК02. Здатність створювати та реалізувати власні художні концепції у творчо-виробничій діяльності; ФК09. Здатність здійснювати ділову комунікацію; ПРН 9. Планувати і організовувати роботу

колективу для виконання професійних завдань; ПРН 15. Вміти спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Спрямованість та академічна специфіка дисципліни визначається формально-логічною структурою побудови навчального плану та характером запропонованих для формування компетентностей.

Дисципліна вивчається упродовж п'ятого семестру / 4-й курс / (3 кредити ECTS, 90 навчальних години, в тому числі 6 годин — аудиторних лекцій, 24 годин практичних занять, та 60 годин — самостійної роботи у межах семестру). Загалом дисципліна містить 2 модулі, що складаються із 12 змістовних складових (тем).

1 Модуль

Тема 1. Вступ. Сутність та основні концепції предмету «Критика та аналіз творів мистецтва»

Тема 2. Аналіз візуальних творів (цілі, етапи, рівні)

Тема 3. Міждисциплінарні методика аналізу та експертизи художнього твору.

Тема 4. Вузькоспеціалізовані методи аналізу та експертизи художнього твору.

Тема 5. Методи семантичного аналізу мистецького твору.

Тема 6. Художня критика.

Тема 7. Сучасний стан художньої критики

Модульно-тематична атестація

2 Модуль:

Тема 1. «Візуальні мистецтва»: термінологічний та методологічний аспекти

Тема 2. Дихотомія «прекрасне-потворне» в постмодернізмі

Тема 3. «Актуальність» сучасного мистецтва: теоретичний аспект

Тема 4. Мистецтво «класичне» та «некласичне»: грані перетину

Тема 5. «Сучасність» як визначальна дефініція теорії сучасного візуального мистецтва

Модульно-тематична атестація

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Контент дисципліни пропонується студентам через лекційну комунікацію. Форма викладу діалогічна, відкрито-комунікаційна, припускає розв'язання поточних дисциплінарних питань, підтем та практичних завдань. Теми розкриваються шляхом лекційних та практичних занять. Самостійна робота здобувача спрямована на здобуття вмінь та навичок на ґрунті здобутих під час аудиторної роботи знань. Основним змістом самостійної роботи є: пошук додаткової інформації, її аналіз та інтерпретація, підготовка усних доповідей за лекційними темами дисципліни.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є іспит. Для отримання іспиту необхідно скласти рубіжні етапи контролю у формі поточних перевірок виконання завдань аудиторної частини курсу та самостійної роботи. Виконання усіх форм дає студенту 92 бали. Для тих студентів, які бажають покращити результат, передбачена можливість написання студентської наукової статті, за попередньо узгодженою з викладачем темою. (до 10 балів).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	А	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	В		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	С				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Студенти мають вимикати звук на мобільних телефонах під час очних занять. Користування будь-якими гаджетами під час пар, можливе лише тоді, коли заняття проходять у змішаному форматі, дистанційно та або це потрібно для презентації матеріалу (під час проведення практичних чи лекційних занять).

Відвідування дистанційних лекцій є обов'язковою складовою для отримання іспиту з дисципліни. Під час zoom конференцій, студент має ввімкнути камеру та вимкнути мікрофон. Якщо студент вимикає камеру, викладач має право від'єднати його з zoom конференції (студент, що присутній на парі з вимкненою камерою, автоматично вважається таким, хто на парі не присутній).

Аудиторна робота регламентується викладачем в залежності від теми, типу лекційного спілкування та тривалості його окремих складових.

Викладачем підтримується висловлювання студентами власних думок та аналізу у процесі обговорення тем, а також (після дозволу викладача) під час лекцій.

У випадках відрядження, хвороби (інших форс-мажорних обставин) викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою домовленістю зі студентами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНОСТІ

Пропуски занять без поважних причин не припустимі, за відсутність на семінарі (без вагомої причини) студент втрачає право відпрацювати бали за пропущений семінар. Допустимим є запізнення на заняття до 5 хв. У випадку пропуску заняття (занять) з поважних причин, студент має самостійно виконати програму теми або іншого змістовного компоненту, у форматі що попередньо узгоджується з викладачем. В разі необхідності студент може звертатися за консультаціями до викладача. У разі необхідності добору додаткових балів у програмою дисципліни передбачена можливість виконання додаткових навчальних завдань (як письмових, так і усних).

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях, при складанні заліку тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не є прийнятними. Якщо під час рубіжного контролю помічено не доброчесне використання інформації, студент втрачає право отримати бали за тему. Якщо це відбулось в процесі

іспиту — студент втрачає усі бали, та має перескладати іспит за усіма темами. **Корисні посилання:** <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>
<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Поточний контроль	години
			IV СЕМЕСТР			
			МОДУЛЬ 1			
06.09	1	лекція	Вступ. Сутність та основні концепції предмету «Критика та аналіз творів мистецтва»	2		
13.09	2	лекція	Аналіз візуальних творів (цілі, етапи, рівні)	2		
20.09	3	лекція	Міждисциплінарні методики аналізу та експертизи художнього твору.	2		
27.09	4	практичне заняття	Вузькоспеціалізовані методи аналізу та експертизи художнього твору.	2	під час проведення практичного заняття	
04.10	5	практичне заняття	Методи семантичного аналізу мистецького твору.	2	під час проведення практичного заняття	
11.10	6	практичне заняття	Художня критика.	2	під час проведення практичного заняття	
18.10	7,8	практичне заняття	Сучасний стан художньої критики	2	під час проведення практичного заняття	

25.1 0			Модульний контроль 1	2	Виконання модульної контрольної роботи під час лекційного заняття у форматі «google doc»	
			МОДУЛЬ 2			
01.1 1	1	практичне заняття	«Візуальні мистецтва»: термінологічний та методологічний аспекти	2	під час проведення практичного заняття	
8.11	2	практичне заняття	Дихотомія «прекрасне-потворне» в постмодернізмі	2	під час проведення практичного заняття	
15.1 1	3	практичне заняття	Дихотомія «прекрасне-потворне» в постмодернізмі	2	під час проведення практичного заняття	
22.1 1	4	практичне заняття	«Актуальність» сучасного мистецтва: теоретичний аспект	2	під час проведення практичного заняття	
29.1 1	5	практичне заняття	«Актуальність» сучасного мистецтва: практичний аспект	2	під час проведення практичного заняття	
09.1 2	6	практичне заняття	Мистецтво «класичне» та «некласичне»: грані перетину	2	під час проведення практичного заняття	
06.1 2	7	практичне заняття	Мистецтво «класичне» та «некласичне»: грані перетину		під час проведення практичного заняття	
13.1 2	8		залік			

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Модуль/Тема	Форма звітності	Бали
1	Поточний контроль	0
2	Поточний контроль	0
3	Поточний контроль	0
4	Поточний контроль	0–10
5	Поточний контроль	0–10
6	Поточний контроль	0–10
7,8	Поточний контроль	0–5
	Модульний контроль	0-10
Модуль/Тема	Форма звітності	Бали
1	Поточний контроль	0–5
2	Поточний контроль	0–5
3	Поточний контроль	0–5
4	Поточний контроль	0–5
5	Поточний контроль	0–5
6	контроль	0–5
8,7	Поточний контроль	0-5
	Рубіжний контроль	0–12
	Всього балів	92

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A+	20	40	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми,

			надав додаткові матеріали та приклади за темою. Відповів на додаткові питання. Розширив роботу до рівня тез до конференції. Подача акуратна, без помилок
A	17–19	37–39	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Подача акуратна, без помилок
A-	16	36	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна, без помилок
B	12–15	32–35	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив декілька незначних помилок
C	8–11	22–31	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки, є невеликі проблеми з форматуванням
D	4–7	10–21	Студент не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні із значними недоліками (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, відсутність творчого підходу тощо), наявні проблеми з форматуванням
E	1–3	1–9	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних недоліків (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, невідповідність завданню, невчасна подача виконаної роботи, неохайність подання тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ ТА ВІДПРАЦЮВАННЯ ПРОПУСКІВ

Передбачено додаткові бали за активність студента під аудиторної роботи (3), виступ на конференції або публікацію статті за темою дослідження, виконані в межах дисципліни (5–8), а також участь у виконанні колективних /творчих чи науково-дослідних/ завдань (1–3). Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Розширений список літератури наведено у методичних матеріалах. Також на заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.

Основна література:

1.Базилева И. Сможет ли современное искусство стать современным? // <http://xz.gif.ru/numbers/64/bazileva/>

- 2.Бахтин М. К методологи гуманитарных наук // Бахтин М. Эстетика словесного творчества / Сост. С. Бочаров; Прим. С. Аверинцева и С. Бочарова. – М.: Искусство, 1979. – С. 361 – 374.
- 3.Бел М., Брайсен Н. Семиотика и искусствознание // Вопросы искусствознания. М.,1996. № 12. Главы: Контекст. Отправители. Получатели. Нарратология. История и статус значения.
- 4.Буррио Н. Современное искусство и репрезентация // <http://xz.gif.ru/numbers/55/13/#1>
- 5.В'ячеславова О. Жити в просторі, відкритому до неба: Поетика композиції Олександра Коденка // Образотворче мистецтво. – 2003. – № 3. – С. 38 – 40.
- 6.Великанов А. Если ты такой актуальный, то почему такой неадекватный? / <http://xz.gif.ru/numbers/55/5/>
- 7.Вышеславский Г. Современное искусство = «актуальное» искусство? // Terra incognita – 2001. – № 9. – С. 3.
- 8.Гадамер Г.-Г. Онемение картины // Гадамер Г.-Г. Актуальность прекрасного. – М.: Искусство, 1991. – С. 177-187.
- 9.Громов Е. Творческий метод: фантом или реальность? // Советское искусствознание: Методологические проблемы. – М.: Наука, 1994. – С. 137 – 156.
10. Диденко В. Философия и идейно-содержательные структуры в живописи // Теоретические проблемы художественно-эстетической деятельности: Сб. ст.\ МГУ им. М. Ломоносова\ Под ред. А. Оганова. – М.: Изд. МГУ, 1982. – С. 14 - 21.
11. Коваль О. К методологи изучения лингвосемиотической и культурной специфики концептосферы «искусства\искусствознание» // Традицій та новації у вищій архітектурно-художній освіті. – 2008. – № 1-3. – С. 40 – 43.
12. Левашов В. Критерий качества художественного произведения // <http://xz.gif.ru/numbers/55/2/>
13. Лотман Ю. Структура художественного текста // Лотман Ю. Об искусстве. – СПб: «Искусство СПб», 2005. – С 14 – 286.
14. Лотман Ю. Текст в тексте // Лотман Ю. Статьи по семиотики искусства. – СПб: Академический проект, 2002. – 58 - 78.
15. Лотман Ю.М. О метаязыке типологических описаний культуры // Лотман Ю.М. Избранные статьи: В 3-х т. Таллин, 1992. Т.1. С. 386 - 392.
16. Майкут П. Монстр у Лабіринті: Феноменологічний погляд на естетику та онтологію кіберпростору // // Візуальне мистецтво 80-х – 90-х у культурному мистецтві ХХ ст.: Матеріали міжнародної конференції. – К., 1999. – С. 19 – 21.
17. Мархайчук Н. Нефігуративні твори як «відкритий твір» (на прикладі концепції ненаративності) // Вісник ХДАДМ: Зб. наук. пр.– Х.: ХДАДМ, 2005. – № 1. – С. 101 – 107.
18. Осмоловский А. Отличное от хорошего // <http://xz.gif.ru/numbers/55/6/>
19. Петрова О. “Алфавит” Анатолия Криволапа // Зеркало недели. – 2000. – № 39.

20. Подорога В. Выражение и смысл // http://yanko.lib.ru/books/philosoph/podoroga=vur_i_smysl=ann.htm
21. Подорога В. Произведение и качество // <http://xz.gif.ru/numbers/55/7/>
22. Пригов Дмитрий А. Где ты, где ты, матушка-современность! // <http://xz.gif.ru/numbers/64/prigov/>
23. Раппапорт А. “Верёвки” Кабакова: Опыт интерпретации концептуалистского ассамбляжа // Советское искусствознание. Вып. 26: Сб. ст/ Ред. В. Полевой. – М.: Советский художник, 1990. – С. 32 – 61.
24. Савчук В. Режим актуальности. – СПб: Издательство СПб Унив., 2004. – 280 с.
25. Сальников В. Технологии и измерения качества в изобразительном искусстве // <http://xz.gif.ru/numbers/55/23/>
26. Соколов Б. Все присутствует в чистоте [опыт анализа] // Метафизические исследования. Вып 15. Искусство II: Альманах. – СПб., 2000. – С. 17 – 38.
27. Степанов Ю. Пространство и миры // Философия языка в границах и вне границ. – Х.: Око, 1994. – Т. 2. – С. 17 –18.
28. Степанов Ю. Язык и метод. – М.: Языки русской культуры, 1998. – 457 с.
29. Что современного в современном искусстве? // <http://xz.gif.ru/numbers/64/intro/>
30. Эко У. Открытое произведение: Форма и неопределенность в современной поэтике. – СПб.: Академический проект, 2004. – 384 с.
31. Якобсон Р. Язык и бессознательное / Пер. с англ., фр.; ред. пер. – Ф. Успенский. – М.: Гнозис, 1996. – 248 с.